

ӨВӨРХАНГАЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Богд сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: **ӨВА-2025/015/НА-СТА-ТТЗ**

Цахим хуудас: www.audit.mn

Өвөрхангай аймаг,
Арвайхээр сум

2025 он

Тэргүүлэх аудитор: О.Батжаргал

Утас: 70323253 Цахим хаяг: Batjargalo@audit.gov.mn

Аудитын менежер: П.Хорлоосүрэн

Утас: 70323108 Цахим хаяг: Khorloosuren@audit.gov.mn

Аудитор: Р.Цэрэндолгор

Утас: 70323108 Цахим хаяг: Tserendolgorr@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

1.Хараат бус аудиторын дүгнэлт.....	2
2. Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтнэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл	4
3.Санхүүгийн тайлангийн тодруулга.....	17
3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа.....	17
3.2 Байгууллагын гадаад дотоод орчин	17
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал	18
3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлт	18
4.Аудитын тайлан.....	
4.1 Ерөнхий зүйл.....	20
4.2 Материаллаг байдал	
4.3 Төрийн хэмнэлтийн хуулийн хэрэгжилт	
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал.....	22
4.5 Завсарын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	23
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал	23
5. Аудитын илрүүлэлт.....	
6. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл	

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
АОУС	Аудитын Олон Улсын Стандарт
ХХС	Хоршоо хөгжүүлэх сан
ОНХС	Орон нутгийн хөгжлийн сан
ЭХС	Эрсдэлээс хамгаалах сан
ОНЕО	Орон нутгийн ерөнхий орлого
НББ	Нягтлан бодох бүртгэл
АМНАТ	Ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөр
ҮХХАТ	Үл хөдлөх хөрөнгийн албан татвар
УТХ	Улсын тэмдэгтийн хураамж

УТХ

Улсын тэмдэгтийн хураамж

ӨВӨРХАНГАЙ АЙМАГ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

Нутгийн удирдлагын ордон, П.Гэндангийн гудамж,
5 дугаар баг, Арвайхээр сум, Өвөрхангай аймаг, 62173,
Утас/Факс: (976) 7032 3253,
Цахим шуудан: uvurkhangai@audit.gov.mn,
Цахим хуудас: www.audit.mn

2025.03.28 № 153
танай _____-ны № _____-т

БОГД СУМЫН ЗАСАГ ДАРГА
О.ӨЛЗИЙБАДРАХ ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.3-д заасны дагуу Богд сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний дүгнэлтээр санхүүгийн тайлангууд нь 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн санхүүгийн байдал болон тайлант жилийн эцсээрх санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг бүх материаллаг талаар нь Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв илэрхийлсэн байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцлон тэмдэглэсэн хэсэг

Сумын нэгтгэсэн тайланд ЗДТГ, ИТХ, ОНХС, ХХС, ЭХС, Орон нутгийн ерөнхий орлогын санхүүгийн тайлангууд, ЕБС, ЭМТ, Цэцэрлэг, Соёлын төв зэрэг байгууллагуудын тогтмол зардал, урсгал засварын зардлын тайлангууд нэгтгэгдсэн байна. Нэгтгэсэн санхүүгийн тайлангаар 1,715.2 сая төгрөгийн хөрөнгө, 3,495.9 сая төгрөгийн орлого, 3,322.9 сая төгрөгийн зардлыг тайлагнажээ. Сумын 100 жилийн ойг тэмдэглэх үйл ажиллагаанд зориулж Баянтээг ХК-аас өгсөн 30.0 сая төгрөгийн орлогыг бүртгэж, хөрөнгө оруулалтын арга хэмжээнд зарцуулжээ.

Сумын эрсдэлээс хамгаалах сан оны эхэнд 5.3 сая төгрөгийн үлдэгдэлтэй байсан ба тайлант онд 27.2 сая төгрөгийн орлого орж, 14.2 сая төгрөгийг өвс тэжээлийн үнэнд зарцуулж 18.3 сая төгрөгийн үлдэгдэлтэй гарчээ.

Аудитын гол асуудал

Бидний мэргэжлийн шийдлийн дагуу аудитын гол асуудлууд гэж тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн их нөлөөтэй асуудлуудыг үздэг. Санхүүгийн тайланд хийсэн аудитынхаа хүрээнд эдгээр асуудлуудыг нэгтгэсэн байдлаар авч үзсэн ба дүгнэлтээ гаргахдаа эдгээр асуудлуудад тус бүрчлэн дүгнэлт гаргаагүй болно.

Бусад асуудал

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

D:\Auditin gazar\baiguullagin dotood barimt\A4

5325020158

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР

О.БАТЖАРГАЛ

D:\Audiitiin gazar\baiguullagiin dotood barimt\A4

2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	1,419,824,160.55	1,331,438,863.69
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	689,968,634.05	849,271,674.72
31200	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	689,968,634.05	849,271,674.72
31210	Төгрөг	689,968,634.05	849,271,674.72
31211	Төрийн сангийн харилцах	689,968,634.05	849,271,674.72
33	АВЛАГА	382,407,393.94	272,668,108.41
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	108,484.94	530,481.21
33500	Бусад авлага	382,298,909.00	272,137,627.20
33520	Хувь хүмүүсээс авах авлага	382,298,909.00	272,137,627.20
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	346,748,132.56	209,499,080.56
35200	Дуусаагүй үйлдвэрлэл	132,539,390.00	0
35400	Хангамжийн материал	214,208,742.56	209,499,080.56
35410	Бичиг хэргийн материал	2,491,800.00	2,582,800.00
35420	Аж ахуйн материал	205,985,942.56	204,545,280.56
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	5,131,000.00	1,771,000.00
35470	Бусад хангамжийн материал	600,000.00	600,000.00
36	НӨӨЦИЙН БАРАА	700,000.00	0
36300	Тэжээлийн нөөц	700,000.00	0
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	5,337,318,667.67	6,333,243,047.14
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	5,337,318,667.67	6,333,243,047.14
39200	Биет хөрөнгө	5,244,788,667.67	6,083,207,047.14
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	5,975,127,010.17	7,056,550,133.17
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-1,643,662,656.15	-1,969,586,844.09
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	325,392,900.00	316,392,900.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-111,349,800.43	-177,847,900.35
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	506,282,703.95	547,937,331.91
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-319,342,183.33	-326,945,729.11
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	56,857,679.35	104,002,107.25
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-29,947,317.52	-31,388,896.39
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	880,559,529.00	1,044,246,944.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-395,129,197.37	-480,152,999.25
39300	Биет бус хөрөнгө	92,530,000.00	250,036,000.00
39301	Програм хангамж	9,660,000.00	9,660,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-6,420,000.00	-7,500,000.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	89,290,000.00	247,876,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	6,757,142,828.22	7,664,681,910.83
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	6,757,142,828.22	7,664,681,910.83
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	6,757,142,828.22	7,664,681,910.83
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	604,525,774.20	763,111,774.20
511002	Орон нутгийн төсвийн оруулсан хөрөнгө	604,525,774.20	763,111,774.20
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	3,963,569,244.69	4,712,522,327.30
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	3,823,420,486.27	3,963,569,244.69
51220	Тайлант үеийн үр дүн	140,148,758.42	748,953,082.61
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	2,189,047,809.33	2,189,047,809.33
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	6,757,142,828.22	7,664,681,910.83

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	4,612,915,925.20	6,269,853,235.80
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	493,160,629.69	926,984,557.73
110	Орлогын албан татвар	310,120,743.95	750,540,203.50
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	324,533,116.45	776,220,600.42
110001	Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрх	278,602,906.29	459,056,692.70
110002	Үйл ажиллагааны орлого	6,615,341.83	262,019,758.47
110003	Хөрөнгийн орлого	39,277,508.33	54,574,269.25
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	37,360.00	569,880.00
1101	Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	-14,412,372.50	-25,680,396.92
110101	Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	-14,412,372.50	-25,680,396.92
113	Хөрөнгийн албан татвар	8,729,414.74	15,904,649.23
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	6,509,414.74	13,615,649.23
113002	Бууны албан татвар	2,220,000.00	2,289,000.00
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	174,310,471.00	160,539,705.00
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	18,860,280.00	36,267,100.00
118001	Улсын тэмдэгийн хураамж	14,605,380.00	30,259,800.00
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	4,254,900.00	6,007,300.00
1181	Газрын төлбөр	5,401,871.00	4,898,605.00
118101	Газрын төлбөр	5,401,871.00	4,898,605.00
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	150,048,320.00	119,374,000.00
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	150,048,320.00	119,374,000.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	1,009,476,295.24	1,469,111,661.93
120	Нийтлэг татварын бус орлого	1,009,476,295.24	1,469,111,661.93
120003	Торгуулийн орлого	26,920,884.24	17,619,000.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	225,763,451.00	99,495,577.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	117,562,550.00	7,094,800.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	103,205,317.00	86,351,101.00
1200046	Зээлийн хүүгийн орлого	4,995,584.00	6,049,676.00
120009	Бусад орлого	130,000.00	0.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	611,672,570.00	1,342,179,084.93
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	144,989,390.00	9,818,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	3,110,279,000.27	3,873,757,016.14
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	9,552,636.00	45,001,080.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,890,000.00	10,500,000.00

Богд сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	7,662,636.00	34,501,080.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	3,100,636,364.27	3,828,755,936.14
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	1,487,010,444.45	1,922,925,600.00
132003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг /орон нутгийн төсөвт байгууллага улсад төвлөрүүлэх орлого/	101,780,519.82	94,478,736.14
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	819,473,100.00	1,102,046,100.00
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	692,372,300.00	709,305,500.00
1330	Төсвийн захирагчдаас	90,000.00	0.00
133002	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	90,000.00	0.00
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	3,681,549,862.26	4,626,269,142.49
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3,681,549,862.26	4,626,269,142.49
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,085,493,547.99	2,588,350,806.35
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	429,850,518.46	744,643,321.58
210101	Үндсэн цалин	310,220,065.46	439,535,916.16
210102	Нэмэгдэл	101,791,608.00	264,089,655.42
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	692,930.00	20,158,250.00
210104	Урамшуулал	11,116,190.00	15,579,500.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	6,029,725.00	5,280,000.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	53,778,561.75	93,362,551.91
210201	Тэтгэврийн даатгал	36,694,101.57	63,402,614.27
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,316,953.18	7,487,315.35
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,431,562.47	3,871,648.94
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	824,140.76	3,583,366.54
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	8,511,803.77	15,017,606.81
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	78,692,046.17	665,048,419.33
210301	Гэрэл, цахилгаан	8,540,534.17	48,153,748.76
210302	Түлш, халаалт	67,667,512.00	568,060,670.57
210303	Цэвэр, бохир ус	2,484,000.00	48,834,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	241,813,015.43	213,426,752.00
210401	Бичиг хэрэг	2,693,500.00	4,087,750.00
210402	Тээвэр, шатахуун	25,268,934.00	30,295,650.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,740,474.43	6,926,200.00
210404	Ном, хэвлэл	827,000.00	100,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	12,028,000.00	11,962,400.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	81,600.00	466,200.00
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	197,173,507.00	132,539,390.00

210408	Бараа материал акталсны зардал	0.00	27,049,162.00
2105	Нормативт зардал	444,000.00	150,000.00
210502	Хоол, хүнс	444,000.00	0.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	0.00	150,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	7,913,000.00	55,579,580.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	385,000.00	1.00
210604	Урсгал засвар	7,528,000.00	55,579,580.00
2107	Томилолт, зочны зардал	10,030,000.00	12,896,054.00
210702	Дотоод албан томилолт	7,530,000.00	12,896,054.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	220,555,903.80	202,745,929.77
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	219,095,448.80	200,732,850.77
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	0.00	972,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	0.00	86,675.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	223,575.00	1.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	106,890.00	37,100.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	361,000.00	120,000.00
210807	Газрын төлбөр	768,990.00	797,304.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,042,416,502.38	600,498,197.76
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	555,091,768.61	52,539,592.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	3,040,000.00	1,062,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	484,284,733.77	546,896,605.76
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,596,056,314.27	2,037,918,336.14
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	7,265,350.00	20,514,000.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	0.00	19,164,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,600,000.00	1,350,000.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	1,588,790,964.27	2,017,404,336.14
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	1,487,010,444.45	1,922,925,600.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	101,780,519.82	94,478,736.14
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	931,366,062.94	1,643,584,093.31
V	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	791,217,304.52	894,631,010.70
230001	Эргэж төлөгдөх зээл	100,000.00	150,000.00
225010	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал - Үндсэн хөрөнгө	0.00	124,999.70
225012	Хөрөнгө оруулалтаар бэлтгэгдсэн шилжүүлэх зориулалтай хөрөнгийн зардал	791,117,304.00	894,356,011.00
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	140,148,758.42	748,953,082.61

2.3 Аудит хийсэн өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
1	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	604,525,774.20	2,189,047,809.33	3,823,420,486.27	6,616,994,069.80
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	0.00	0.00
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	604,525,774.20	2,189,047,809.33	3,823,420,486.27	6,616,994,069.80
4	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	0.00	0.00	0.00	0.00
5	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	0.00	0.00	0.00	0.00
6	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	0.00	0.00	0.00	0.00
7	Өмчид гарсан өөрчилөлт	0.00	0.00	0.00	0.00
8	Зарласан ногдол ашиг	0.00	0.00	0.00	0.00
9	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	140,148,758.42	140,148,758.42
10	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	604,525,774.20	2,189,047,809.33	3,963,569,244.69	6,757,142,828.22
11	2024 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	604,525,774.20	2,189,047,809.33	3,963,569,244.69	6,757,142,828.22
12	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	0.00	0.00
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	604,525,774.20	2,189,047,809.33	3,963,569,244.69	6,757,142,828.22
14	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	0.00	0.00	0.00	0.00
15	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	158,586,000.00	0.00	0.00	158,586,000.00
16	Орлогын тайланд хүлээн	0.00	0.00	0.00	0.00

	зөвшөөрөөгүй олз, гарз				
17	Өмчид гарсан өөрчлөлт	0.00	0.00	0.00	0.00
18	Зарласан ногдол ашиг	0.00	0.00	0.00	0.00
19	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	748,953,082.61	748,953,082.61
20	2024 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл	763,111,774.20	2,189,047,809.33	4,712,522,327.30	7,664,681,910.83

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	3,878,415,701.20	5,145,079,597.67
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	493,160,629.69	926,984,557.73
110	Орлогын албан татвар	310,120,743.95	750,540,203.50
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	324,533,116.45	776,220,600.42
110001	Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрх	278,602,906.29	459,056,692.70
110002	Үйл ажиллагааны орлого	6,615,341.83	262,019,758.47
110003	Хөрөнгийн орлого	39,277,508.33	54,574,269.25
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	37,360.00	569,880.00
1101	Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	-14,412,372.50	-25,680,396.92
110101	Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	-14,412,372.50	-25,680,396.92
113	Хөрөнгийн албан татвар	8,729,414.74	15,904,649.23
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	6,509,414.74	13,615,649.23
113002	Бууны албан татвар	2,220,000.00	2,289,000.00
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	174,310,471.00	160,539,705.00
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	18,860,280.00	36,267,100.00
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	14,605,380.00	30,259,800.00
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	4,254,900.00	6,007,300.00
1181	Газрын төлбөр	5,401,871.00	4,898,605.00
118101	Газрын төлбөр	5,401,871.00	4,898,605.00
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	150,048,320.00	119,374,000.00
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	150,048,320.00	119,374,000.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	274,976,071.24	344,338,023.80
120	Нийтлэг татварын бус орлого	274,976,071.24	344,338,023.80
120003	Торгуулийн орлого	26,920,884.24	17,619,000.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	247,925,187.00	326,719,023.80
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	110,937,550.00	232,227,822.80

Богд сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	136,987,637.00	94,491,201.00
120009	Бусад орлого	130,000.00	0.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	3,110,279,000.27	3,873,757,016.14
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	9,552,636.00	45,001,080.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,890,000.00	10,500,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	7,662,636.00	34,501,080.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	3,100,636,364.27	3,828,755,936.14
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	1,487,010,444.45	1,922,925,600.00
132003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг /орон нутгийн төсөвт байгууллага улсад төвлөрүүлэх орлого/	101,780,519.82	94,478,736.14
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	819,473,100.00	1,102,046,100.00
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	692,372,300.00	709,305,500.00
133001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	0.00	0.00
133002	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	90,000.00	0.00
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	3,008,973,177.50	3,932,027,481.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3,008,973,177.50	3,932,027,481.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,406,958,683.18	1,893,609,144.86
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	428,701,094.42	744,635,821.58
210101	Үндсэн цалин	309,070,641.42	439,528,416.16
210102	Нэмэгдэл	102,484,538.00	264,089,655.42
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	0.00	20,158,250.00
210104	Урамшуулал	11,116,190.00	15,579,500.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	6,029,725.00	5,280,000.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	53,778,561.75	93,784,548.18
210201	Тэтгэврийн даатгал	36,694,101.62	63,824,610.54
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,316,953.18	7,487,315.35
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,431,562.47	3,728,607.74
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	824,140.71	3,726,407.74
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	8,511,803.77	15,017,606.81
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	78,692,046.17	665,048,419.33
210301	Гэрэл, цахилгаан	8,540,534.17	48,153,748.76
210302	Түлш, халаалт	67,667,512.00	568,060,670.57
210303	Цэвэр, бохир ус	2,484,000.00	48,834,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	45,654,608.43	54,214,700.00

210401	Бичиг хэрэг	3,223,500.00	4,464,250.00
210402	Тээвэр, шатахуун	25,857,434.00	30,295,500.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,637,074.43	6,926,350.00
210404	Ном, хэвлэл	827,000.00	100,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	12,028,000.00	11,962,400.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	81,600.00	466,200.00
2105	Нормативт зардал	994,000.00	150,000.00
210502	Хоол, хүнс	444,000.00	0.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	550,000.00	150,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	10,037,000.00	52,571,480.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,390,000.00	112,900.00
210604	Урсгал засвар	8,647,000.00	52,458,580.00
2107	Томилолт, зочны зардал	7,530,000.00	12,896,054.00
210702	Дотоод албан томилолт	7,530,000.00	12,896,054.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	246,453,403.80	216,271,229.77
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	244,992,948.80	214,258,150.77
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	0.00	972,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	0.00	86,675.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	223,575.00	0.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	106,890.00	37,100.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	361,000.00	120,000.00
210807	Газрын төлбөр	768,990.00	797,304.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	535,117,968.61	54,036,892.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	531,572,968.61	52,956,892.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	3,545,000.00	1,080,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,602,014,494.32	2,038,418,336.14
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	7,908,750.00	21,014,000.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	6,308,750.00	500,000.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	0.00	19,164,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,600,000.00	1,350,000.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	1,594,105,744.32	2,017,404,336.14
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	1,492,325,224.50	1,922,925,600.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	101,780,519.82	94,478,736.14
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	869,442,523.70	1,213,052,116.67
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	812,997,139.00	1,053,599,076.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	812,997,139.00	1,053,599,076.00

Богд сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

2200	Дотоод эх үүсвэрээр	812,997,139.00	1,053,599,076.00
223001	Бусад хөрөнгө	803,943,439.00	1,011,418,176.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	9,053,700.00	42,180,900.00
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	-812,997,139.00	-1,053,599,076.00
VII	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ДҮН	-130,100,000.00	-150,000.00
23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	130,100,000.00	150,000.00
230001	Эргэж төлөгдөх зээл	130,100,000.00	150,000.00
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	-73,654,615.30	159,303,040.67
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	763,623,249.35	689,968,634.05
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	689,968,634.05	849,271,674.72

2.5 Аудит хийсэн Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	ЗГСУМС гүйцэтгэл	Гүйцэтгэл зөрүү
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	3,370,284,400.00	2,923,371,140.86	2,899,626,479.42	-14,970,238.56
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,011,936,100.00	1,911,802,964.86	1,888,208,303.42	-15,120,238.56
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭ ЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,991,332,100.00	1,891,288,964.86	1,867,694,303.42	-15,120,238.56
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	773,813,600.00	744,635,821.58	744,635,821.58	7,500.00
210101	Үндсэн цалин	464,382,800.00	439,528,416.16	439,528,416.16	7,500.00
210102	Нэмэгдэл	255,000,000.00	264,089,655.42	264,089,655.42	0.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	34,344,000.00	20,158,250.00	20,158,250.00	0.00
210104	Урамшуулал	12,166,800.00	15,579,500.00	15,579,500.00	0.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	7,920,000.00	5,280,000.00	5,280,000.00	0.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	96,726,600.00	93,784,548.18	93,784,548.18	0.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	65,774,200.00	63,824,610.54	63,824,610.54	0.00

21020 2	Тэтгэмжийн даатгал	7,738,100.00	7,487,315.35	7,487,315.35	0.00
21020 3	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,869,000.00	3,728,607.74	3,728,607.74	143,041.20
21020 4	Ажилгүйдлийн даатгал	3,869,000.00	3,726,407.74	3,726,407.74	-143,041.20
21020 5	Эрүүл мэндийн даатгал	15,476,300.00	15,017,606.81	15,017,606.81	0.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	689,288,800.00	665,048,419.33	644,850,457.89	20,197,961.44
21030 1	Гэрэл, цахилгаан	65,949,600.00	48,153,748.76	48,153,748.76	0.00
21030 2	Түлш, халаалт	574,501,200.00	568,060,670.57	568,060,670.57	0.00
21030 3	Цэвэр, бохир ус	48,838,000.00	48,834,000.00	48,834,000.00	0.00
21030 4	Байрны түрээс	0.00	0.00	0.00	0.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	54,671,300.00	54,214,700.00	54,214,700.00	0.00
21040 1	Бичиг хэрэг	4,516,300.00	4,464,250.00	4,464,250.00	0.00
21040 2	Тээвэр, шатахуун	30,325,000.00	30,295,500.00	30,295,500.00	150.00
21040 3	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	7,170,000.00	6,926,350.00	6,926,350.00	-150.00
21040 4	Ном, хэвлэл	180,000.00	100,000.00	100,000.00	0.00
21040 5	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	12,000,000.00	11,962,400.00	11,962,400.00	0.00
21040 6	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	480,000.00	466,200.00	466,200.00	0.00
2105	Нормативт зардал	200,000.00	150,000.00	150,000.00	0.00
21050 3	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	200,000.00	150,000.00	150,000.00	0.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	60,601,400.00	58,286,380.00	54,889,680.00	-32,318,200.00
21060 1	Багаж, техник, хэрэгсэл	5,000,000.00	4,987,800.00	4,987,800.00	-4,874,900.00

210604	Урсгал засвар	55,601,400.00	53,298,580.00	53,298,580.00	-30,840,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	11,441,000.00	11,310,000.00	11,310,000.00	0.00
210701	Гадаад албан томилолт	0.00	0.00	0.00	0.00
210702	Дотоод албан томилолт	11,441,000.00	11,310,000.00	11,310,000.00	0.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	0.00	0.00	0.00	0.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	249,899,400.00	209,822,203.77	209,822,203.77	-3,000,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	247,205,400.00	207,809,124.77	207,809,124.77	-3,000,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	972,000.00	972,000.00	972,000.00	0.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	374,000.00	86,675.00	86,675.00	0.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	40,000.00	0.00	0.00	0.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	70,000.00	37,100.00	37,100.00	0.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	140,000.00	120,000.00	120,000.00	0.00
210807	Газрын төлбөр	1,098,000.00	797,304.00	797,304.00	0.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	54,690,000.00	54,036,892.00	54,036,892.00	-7,500.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	53,550,000.00	52,956,892.00	52,956,892.00	-7,500.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,140,000.00	1,080,000.00	1,080,000.00	0.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	20,604,000.00	20,514,000.00	20,514,000.00	0.00

2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	20,604,000.00	20,514,000.00	20,514,000.00	0.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	19,164,000.00	19,164,000.00	19,164,000.00	0.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,440,000.00	1,350,000.00	1,350,000.00	0.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	1,200,042,700.00	1,011,418,176.00	1,011,418,176.00	0.00
223001	Бусад хөрөнгө	1,200,042,700.00	1,011,418,176.00	1,011,418,176.00	0.00
23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	158,305,600.00	150,000.00	0.00	150,000.00
230001	Эргэж төлөгдөх зээл	158,305,600.00	150,000.00	150,000.00	0.00
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮ ЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	3,370,284,400.00	2,864,471,387.66	2,784,060,627.00	61,578,758.24
31	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	0.00	0.00	1,734,377,900.00	-1,734,377,900.00
310001	Улсын төсвөөс санхүүжих	0.00	0.00	1,760,514,300.00	-1,760,514,300.00
32	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	2,477,160,000.00	2,537,752,363.86	709,305,500.00	1,809,614,861.44
320001	Орон нутгийн төсвөөс	1,767,854,500.00	1,828,446,863.86	0.00	1,809,614,861.44
320002	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	709,305,500.00	709,305,500.00	709,305,500.00	0.00
35	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГА АНААС	893,124,400.00	326,719,023.80	340,377,227.00	-13,658,203.20
350001	Үндсэн үйл ажиллагаан	244,546,400.00	232,227,822.80	232,227,822.80	0.00

	ы орлогоос санхүүжих				
35000 2	Туслах үйл ажиллагаан ы орлогоос санхүүжих	79,870,300.00	94,491,201.00	94,491,201.00	0.00
35000 3	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	568,707,700.00	0.00	148,717,500.00	-148,717,500.00
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.00	428,676,312.60	0.00	428,676,312.60
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.00	369,776,559.40	0.00	369,776,559.40
6	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ	54.00	54.00	0.00	54.00
61	БАЙГУУЛЛАГА АГЫН ТОО	2.00	2.00	0.00	2.00
61000 1	Төсвийн байгууллага	2.00	2.00	0.00	2.00
61000 2	Төсвөөс гадуур байгууллага	0.00	0.00	0.00	0.00
62	АЖИЛЛАГС АДЫН ТОО	26.00	26.00	0.00	26.00
62000 1	Удирдах ажилтан	11.00	11.00	0.00	11.00
62000 2	Гүйцэтгэх ажилтан	12.00	12.00	0.00	12.00
62000 3	Үйлчлэх ажилтан	3.00	3.00	0.00	3.00
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	26.00	26.00	0.00	26.00
65000 1	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	10.00	10.00	0.00	10.00
65000 9	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	6.00	6.00	0.00	6.00
65001 1	Улс төрийн албан хаагч (УТ)	10.00	10.00	0.00	10.00

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	ТЗ цэвэр дүн
-----	----------	--------------

II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	45,001,080.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	45,001,080.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	44,501,080.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	30,000,000.00
210604	Урсгал засвар	30,000,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	1,586,054.00
210702	Дотоод албан томилолт	1,586,054.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	12,915,026.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	12,915,026.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	500,000.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	500,000.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	500,000.00
I	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	45,001,080.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	45,001,080.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	10,500,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	34,501,080.00

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Нэгтгэсэн тайлангийн аудитаар алдаа зөрчил илрээгүй.

ТТЗ-ийн харьяа байгууллагуудад илэрсэн зөрчлийн талаар

Аудитад хамрагдсан 4 байгууллага бүгд түүвэрт хамрагдсан байна./ ЗДТГ, ИТХ, ОНХС, ХХС/

Харьяа байгууллагуудын зөрчлийн нэгтгэлээр **1,616.3** сая төгрөгийн алдаа зөрчил илэрч, 1,616.3 сая төгрөгийн 7 албан шаардлага хүргүүлсэн. Аудитын явцад 257.5 сая төгрөгийн алдааг залруулсан байна.

- **Сумын ЗДТГ-т 276.2 сая төгрөгийн дараах зөрчил илэрсэн.**

- Газар шинээр бүртгэлд тусгахдаа төрийн өмч дансны КТ-ээс авалгүй үнэ төлбөргүй орлогоор бүртгэлд тусгасан. /158.6 сая төгрөг залруулсан/

- ОНХС-ийн шууд зардлыг ЗДТГ-т орлогоор бүртгэж зардалд бичиж, орлого зарлагыг илүү тайлагнасан.-Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамжийн зардлаас шийдвэргүйгээр 3933.6 мянган төгрөгийн зарлагыг анхан шатны баримтын бүрдэл дутуу баримтаар гүйлгээ хийсэн./94.2 сая төгрөг залруулсан/

- Үндсэн хөрөнгийн тодруулга тайлангийн тайлант үеийн элэгдлийн зардал, үр дүнгийн тайлангийн элэгдлийн зардал 836.9 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй тайлагнагдсан. /0.8 сая төгрөг залруулсан/

- Шатахууны тайлангийн зарцуулалтын анхан шатны баримт болох 4,920.5 мянган төгрөгийн шаардах хуудас дутуу хавсаргасан.

- Байгаль орчныг хамгаалах, нөхөн сэргээх арга хэмжээний зардлаас нохой устгалын зардалд 4,387.5 мянга, сумын төвийн хог цэвэрлэгээнд 2,514.6 мянга, багийн дарга

нарт улирлын хувцас худалдаж авахад 2,000.0 мянга, нийт 8,901.5 мянган төгрөгийг хууль тогтоомжийн дагуу зарцуулаагүй.

- Засаг даргын нөөц хөрөнгийг зарцуулахдаа хөрөнгийн тооцоолол, санхүүжүүлэх ажлын төлөвлөгөө, тайланг хавсаргаагүй байна.

- Засаг даргын нөөц хөрөнгийн зардлаас 4,906.6 мянга,, гэрээгээр гүйцэтгүүлэх арга хэмжээний зардлаас 1,158.6 мянга, нийт 6,065.2 мянган төгрөгөөр бэлэг дурсгалын зүйл худалдан авч зарцуулсан. /ТХТХ/

- Засаг даргын нөөц хөрөнгийн зардлаас 4,906.6 мянга,, гэрээгээр гүйцэтгүүлэх арга хэмжээний зардлаас 1,158.6 мянга, нийт 6,065.2 мянган төгрөгөөр бэлэг дурсгалын зүйл худалдан авч зарцуулсан. /ТХТХ/

• **ИТХ-д 2.3 сая төгрөгийн дараах зөрчлүүд илэрсэн.**

- Хөрөнгө худалдан авсан зардлыг мөнгөн гүйлгээний тайланд тусад нь тайлагнаагүй, шатахууны зардлыг 392.0 мянган төгрөгөөр илүү тайлагнасан байсныг залруулсан.

- Бараа үйлчилгээний бусад зардлаас 2,295.0 мянган төгрөгийн үнэ бүхий 27ш аяны хөнжил худалдан авч, ИТХ-ын төлөөлөгчдөд гарын бэлэг өгсөн. /ТХТХ/

• **Сумын ОНХС-д 1,591.5 сая төгрөгийн дараах алдаа илэрсэн.**

- Баяр наадмын зардалд 4,998,850 төгрөг илүү зарцуулсан

- Тайлант онд шилэн дансны цахим хуудаст цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш 706,177,400 төгрөгийн 21 орлогын гүйлгээ, Баяр наадам болон тендерийн гүйцэтгэгч сонгох тухай 880,331,023 төгрөгийн 12 тушаал шийдвэрийг мэдээлээгүй байна.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье

ӨВӨРХАНГАЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

2025 ОНЫ 03 ДУГААР САРЫН 25-НЫ ӨДӨР

ИЮА0059 9044094